

dr. Robert Golob,
Predsednik Vlade Republike Slovenije

KABINET PREDSEDNIKA VLADE
Gregorčičeva 20

1000 LJUBLJANA

Koper, 16. februar 2026
Številka: D-0-003/2026

**ZADEVA: PREDLOG SISTEMSKIH UKREPOV ZA OHRANITEV IN RAZVOJ POMORSKEGA
IZOBRAŽEVANJA TER KADROV V REPUBLIKI SLOVENIJI**

Spoštovani,

V Obalni dijaški skupnosti z veliko pozornostjo in odgovornostjo spremljamo odločitev Vlade Republike Slovenije, da Slovenskemu državnemu holdingu naloži pripravo strokovnih podlag in študije izvedljivosti ustanovitve ladjarske družbe. Ocenjujemo, da gre za odgovoren korak v smeri ponovnega premisleka o strateškem položaju Republike Slovenije kot pomorske države ter o dolgoročnem razvoju dejavnosti, ki presegajo zgolj gospodarski okvir in segajo na področje izobraževanja, kadrov, varnosti in mednarodne prisotnosti države, zato odločitev pozdravljamo.

Jeseni 2025 smo se zaradi burnega javnega diskurza v Obalni dijaški skupnosti začeli poglobljeno ukvarjati s pobudami in izzivi dijakov programa *plovbeni tehnik* na Gimnaziji, elektro in pomorski šoli Piran. Situacija je terjala resen pristop, zato smo šolo obiskali, sodelovali v neposrednem pogovoru med dijaki in vodstvom, da bi sprva ugotovili, kaj od navedenega v medijih je res in kaj ni, ter nadaljevali konstruktivno sodelovanje z ravnateljem g. Borutom Butinarjem. V večmesečnem procesu smo se seznanili z dejanskim stanjem, prisluhnili argumentom vseh strani in oblikovali lastne, premišljene predloge. Naš namen ni bil ustvarjati polemike, temveč prispevati k rešitvam, ki temeljijo na dejstvih, zakonodajnem okviru in dolgoročni vzdržnosti sistema.

Analiza stanja je pokazala jasno strukturno povezavo med ladjarstvom, pomorskim izobraževanjem in kadrovsko stabilnostjo. Pomorski poklici so regulirani z mednarodnimi standardi (STCW), ki kot pogoj za napredovanje zahtevajo dokazljivo plovbo in praktično usposabljanje. Brez organizirane in sistemske podprte možnosti opravljanja prakse dijaki in kasneje študenti ne morejo pridobiti pooblastil, ki so temelj njihove zaposljivosti. Praksa na ladji zato ni nadgradnja izobraževanja, temveč njegov bistveni element. Po likvidaciji družbe Splošna plovba Portorož je slovenski pomorski prostor ostal brez domačega ladjarja, ki bi lahko zagotavljal organizirano kadeturo, mentorstvo in predvidljiv karierni prehod. Posledice so neposredne: večja negotovost mladih, večji finančni pritiski pri pridobivanju pooblastil ter zmanjšana povezanost med izobraževalnim sistemom in realnim sektorjem. Če želi država ohraniti pomorsko znanje in kompetence, mora zagotoviti institucionalni most med izobraževalnimi ustanovami in prakso.

V tem kontekstu podpiramo preučitev ustanovitve ladjarske družbe, pri čemer menimo, da mora študija izvedljivosti jasno vključiti tudi kadrovske in izobraževalni vidik, ne zgolj poslovno-finančne parametre. Ladjar v slovenskem prostoru ni le gospodarski subjekt, temveč infrastruktura znanja, mentorstva in profesionalne kontinuitete. Njegov pomen se nanaša tudi na zmožnost države, da reproducira strokovni kader za celoten pomorski sektor – od pristaniške logistike do pomorske uprave in mednarodnega sodelovanja.

Ker pa ustanovitev ladjarja predstavlja proces, ki terja čas, pravno prilagoditev in kapitalsko stabilnost, predlagamo tudi vzporedni, takoj izvedljiv ukrep: ustanovitev Sklada za štipendiranje in praktično usposabljanje dijakov in študentov pomorstva. Takšen sklad bi omogočil sistemsko financiranje obvezne prakse in kadeture, zmanjšal finančne ovire pri pridobivanju pooblastil ter zagotovil stabilen kadrovske tok za pomorski sektor. Gre za ukrep z razmeroma omejenimi fiskalnimi posledicami, vendar z izrazito dolgoročnim učinkom na nacionalno kadrovske varnost.

Na podlagi analize upravne strukture dodatno menimo, da dolgoročna stabilnost sektorja zahteva ustrezno institucionalno umeščenost. Pomorstvo in letalstvo sta po vsebini, regulativi, mednarodnih obveznostih in kadrovskih profilih ločeni področji. Združitev v enotno upravno strukturo ne omogoča specializirane, strateško usmerjene politike, ki jo pomorski sektor zahteva. Zato predlagamo, da Vlada Republike Slovenije preuči ponovno vzpostavitev samostojnega direktorata za pomorstvo ali vsaj okrepitev njegove avtonomne vloge z jasnimi pristojnostmi in odgovornostmi. Slovenija ima morje, pristanišče, mednarodne obveznosti in izobraževalne ustanove; temu mora slediti tudi ustrezna upravna organiziranost.

Spoštovani,

naše delo je v preteklih mesecih temeljilo na dialogu, preverjanju dejstev in iskanju izvedljivih rešitev. Enako pot želimo nadaljevati tudi z državnimi organi. Z veseljem bi se seznanili s stališči pristojnih ministrstev in strokovnih služb ter sodelovali pri oblikovanju ukrepov, ki bodo zagotovili dolgoročno stabilnost pomorskega izobraževanja. Verjamemo, da je prav ta trenutek – ko država znova razmišlja o ladjarstvu – priložnost za celovit, strateški premislek o položaju Slovenije kot pomorske države. Naš interes je preprost in odgovoren. Želimo zagotoviti, da bodo mladi, ki se odločijo za pomorski poklic, imeli jasno, varno in mednarodno primerljivo pot razvoja. Ohranitev pomorstva ni nostalgичno vprašanje preteklosti, temveč vprašanje kompetenc, suverenosti in razvojne usmeritve države.

Vljudno vas prosimo, da naše predloge proučite ter jih posredujete v medresorsko obravnavo pristojnim resorjem. Obalna dijaška skupnost ostaja na voljo za nadaljnji dialog in sodelovanje.

S spoštovanjem.

**UPRAVNI ODBOR,
OBALNA DIJAŠKA SKUPNOST**

Mark Placer,
predsednik
Obalne dijaške skupnosti